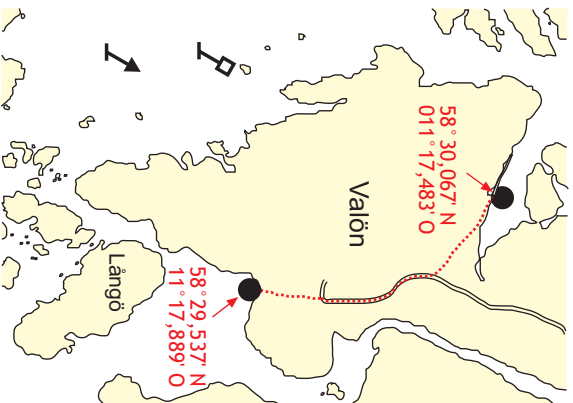


Portage vid Valön

Vid frisk västlig vind kan passagen utanför Valön ha besvärande sjögång. Det går att bära/rulla kajaken över halvön så, att man undviker den öppna delen av farleden. Sträckan är 1120 m och går på bra underlag, lätt för kajakkärra.

OBS att färden går genom kreaturshagar. Visa betesdjuren hänsyn och glöm för allt i världen inte att stänga grindarna



Elda endast med stor försiktighet

Att elda är i princip tillåtet, men under sommaren utfärdas ofta generellt **eldningsförbud**.

Du är alltid skyldig att tillse att ingen skada uppkommer.

Du är alltid **helt ansvarig** för konsekvenserna av eldandet.

När eldning är tillåten och lämplig, använd befinnliga eldstäder eller gör liten eldstad på stranden nedanför högvattenlinjen. Det är tillåtet att ta drivved, omkullfallna döda träd och kvistar på marken till bränsle. Du får **inte** elda på klippor men **inte** heller direkt på gräsmark.

Paddla kajak och tälta i Bohuslän

Del B från Lysekil till Grebbestad

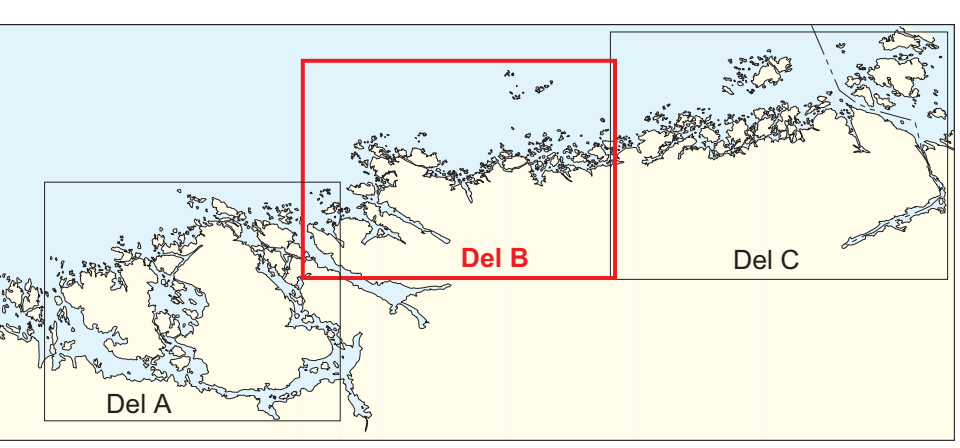
Ledbeskrivning
från Lysekil till Grebbestad (sida 4)

Tältplatsanvisningar
med översiktskarta, detaljkarta,
lat/long-koordinater, bedömning av
landningsplats och tältplats

Vandrarhem
visas på översiktskartan, telefonnr i
lista (sida 5)

Väderprognoser
tider och frekvenser (sida 5)

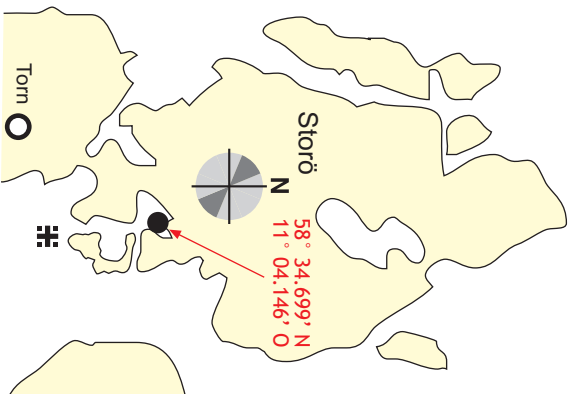
Allemansrätten
en sammanfattning, med detalj-
anvisningar speciellt för kajakpaddlare
(sida 15)



Storö

Väderöarnas huvudö, som tillsammans Hamnerö är det närmaste man kan komma stora havet men ändå bo på land. Väl bevarad f.d. lotsby. Ön är geologiskt intressant, då Väderöarna jämte Koster ligger utanför den rödgranitkropp, som resten av Bohuslän består av. En annan ovanlig sak är den insjö som finns på ön.

Landa någorlunda lätt i vikarna innanför hamnen. Tälta bekvämt på den stora ängen där intill, eller ta in på vandrarhemmet (se vandrarhemssistan). Dock varning för att det ofta är fullbokat.

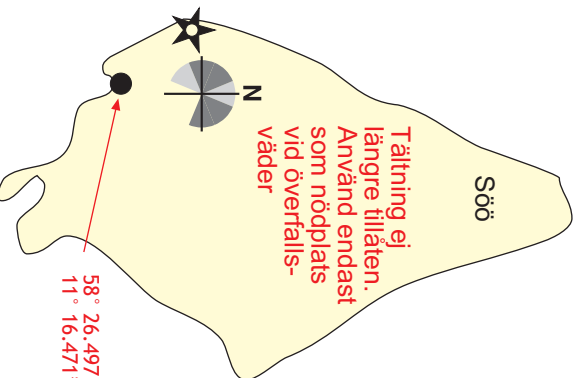


Söö

En vacker och vänlig ö. Den ligger faktiskt precis där man som kajakpadlare vill ha den, perfekt att stanna här efter att ha passerat Sotekanalen på nordgående. Därtill är det vacker utsikt, särskilt framåt solnedgången.

Bra strand medger enkel landning. Mjuk och generöst stor tältplats.

På grund av ett naturreservats utvidgning är det inte längre tillåtet att tälta här. Vi publicerar beskrivningen ändå, eftersom ön kan tjäna som nödplats vid överfallsväder.

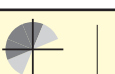


Tältplatser i området Lysekil - Grebbestad

(i bokstavsordning)

Platsens namn	Sida nr
Bläckhall	6
Bohus Malmön Porsholmen	6
Dannemark	7
Getryggen	7
Gluppö	8
Gåsön	8
Hamburgö Graven	9
Hamburgö NV	9
Hamnerö	10
Hällsö	10
Hämäset S om Bubacka	11
Keö	11
Krossholmen	12
Kyrkogårdsön	12
Kälö	13
Lilla Bratholmen	13
Lilla Hamburgö	14
Lilla Korro	14
Lindholmen Brofjorden	16
Längeskär Fjällbacka	16
Lökholmen Fjällbacka	17
Musön	17
Norra Dyingön	18
Norra Grötö	18
Norra Lygnö	20
Porsholmen Fjällbacka	20
Rammen	21
Stadholmen	21
Slängerumpan	22
Småholmarna Gullmarn	22
Stora Flatskär vid Ulön	23
Stora Korro Brevik	23
Stora Måkholmen	24
Stora Vassholmen	25
Storö	26
Söö <i>Camping no longer permitted</i>	26
Trinisla	27
Vedholmen	27
Portage Valön	28

Teckenförklaring
Utmärker lämpligt landningsställe, position lat/long enligt WGS84



Anger platsens vindlä
Mörkgrå zon = Bra vindlä
Ljusgrå zon = Visst vindlä
Exemplet här ger alltså gott lä för vind från syd, sydväst och väst, något mindre lä för vind från sydöst och nordväst, inget lä för övriga vindar.

TC Visar plats för en Sopmajja, dvs torrtoalett och sopstation

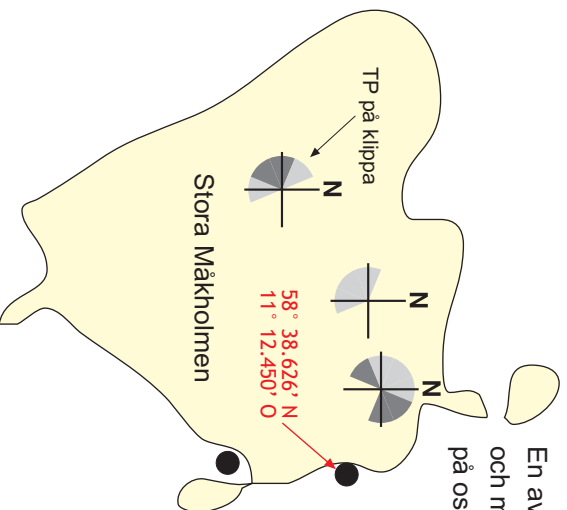
Tältning enligt Allemansrätten

Du kan få tälta ett dygn, även på annans mark, förutsatt att marken inte är hustomt eller odlad mark. Du måste också noga se till att inte störa markägaren eller orsaka någon som helst skada.

OBS att detta gäller **enskilda**, ej grupper. Grupper större än en normal familj ska därutöver **inhämta markägarens tillstånd**.

Du måste alltid hålla dig utom syn- och hörhåll för boningshus. Du får inte blockera vägar/stigar som markägaren använder. Betesdjur får inte störas.

Stora Måkholmen



En av skärgårdens vackraste öar, hög och mäktig på västkanten, låg och grön på östsidan. Inbjudande äng, flera labyrinter, klapperstensfält. Ringa vindlä, men det är man beredd att förlåta...

Landningen sker lätt på strand av grus. Tältplatserna är bra, även om vindskyddet som sagt lämnar en del övrigt att önska. Vid frisk SV-V har man bästa lä på en lämplig håll i väster, men det förutsätter ett tält som inte behöver markpinnar.

Vandrarhem
och liknande logimöjligheter
(i bokstavsordning)

Väderprognos
via FM-radio

Namn	Telefon	P1
Bovallstrand Skärholm. Kvarn	0523-518 25	Sändare: Göteborg 89,3 MHz
Fjällbacka-Valöns Vandrarhem	0525-312 34	Uddavalla 89,9 MHz
Grebbestads vandrarhem	0525-614 14	Kl 0555 Sjö + land + vattenstånd
Hamburgö Gamla skola	0525-345 00	Kl 0655 Land med kort 5-d prognos
Heestrand	0523-530 43	Kl 0755 Sjö + land
Hunnestrands vandrarhem	0523-587 30	Kl 1300 Sjö + land
Hovenässets vandrarhem	0523-374 63	Kl 1555 Sjö med 2-d prognos
Hällö	0523-303 17	Kl 2150 Sjö + land med 7-d prog. land
Lysekil Dive in Dykcenter	0523-152 33	
Lysekil Strand	0523-797 51	
Smögen Makrillen	0523-315 65	
Väderöarna Storö	0525-183 50	
Väderöbod	0704-985 936	

Elda endast med stor försiktighet

Att elda är i princip tillåtet, men under sommaren utfärdas ofta generellt **eldningsförbud**.

Du är alltid skyldig att tillse att ingen skada uppkommer.

Du är alltid **helt ansvarig** för konsekvenserna av eldandet.

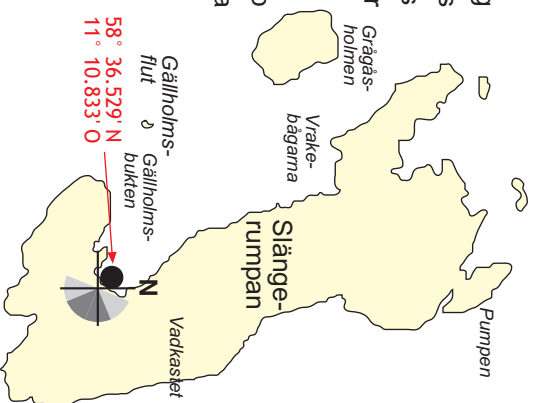
När eldning är tillåten och lämplig, använd befinnliga eldstäder eller gör liten eldstad på stranden nedanför högvattenlinjen. Det är tillåtet att ta drivenved, omkullfallna döda träd och kvistar på marken till bränsle. Du får **inte** elda på klippor men **inte** heller direkt på gräsmark.

Slängerumpan

Nu börjar det bli riktigt spännande...

Slängerumpan ser dramatisk och karg ut, och det är den också. Men det finns ju dagar med gott väder, och då finns här härliga klippor och roliga passager för kajaker.

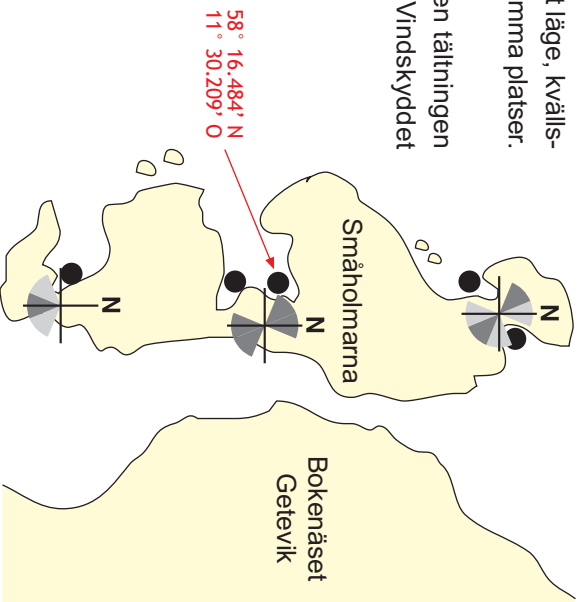
Landa på grus/klappersten och bär upp kajaken ett stycke - här kan det svalla in stora vågor plötsligt. Tälta på tørt och hyfsat jämnt gräs, dock med mycket begränsat vindlä



Småholmarna Gullmarn

Lockande ö med vackert läge, kvälls-sol och morgonsol på samma platser.

Lätt att landa mjukt, även tältningen kan ske med enkelhet. Vindskyddet är oftast helt tillräckligt.

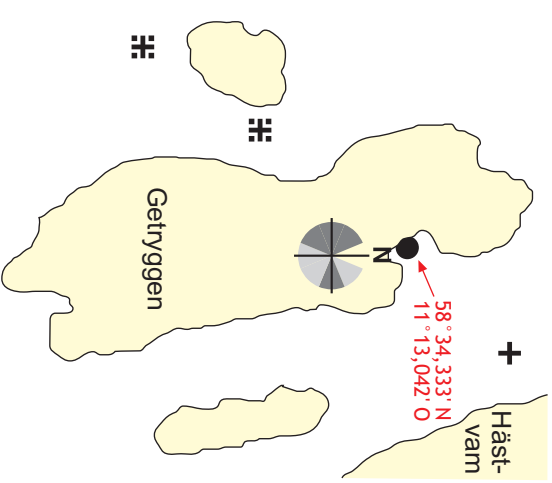


22

Getryggen

En mycket populär plats, med behaglig landningsstrand och lätt tältning i bra lä. På avigsidan nog bara att den är just populär och en smula siltén.

Nära till Glupplö, där det finns torrdass och soptunnor

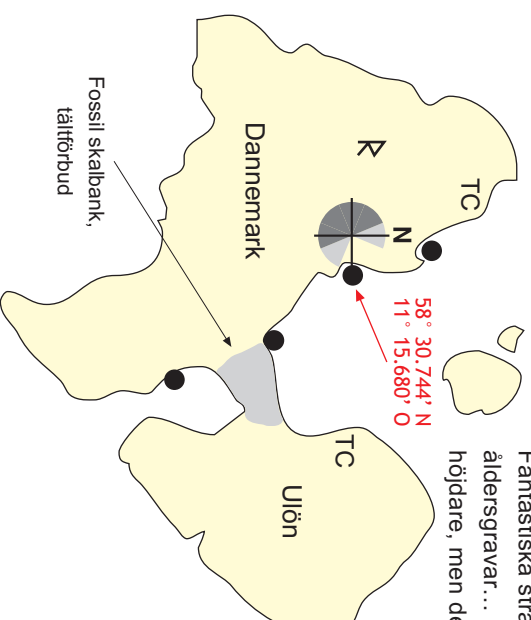


Dannemark

Fantastiska stränder, lätt tältning, brons-åldersgravar... Dannemark är en riktig höjdpå, men det finns även avigsidor:

Stenhuggeriet har lämnat stora fula sår på öns västsida, det är så illa att man blir ledsen av att se det. En annan sak är att ön är mycket välbesökt, att tälta här i semestertider kan vara lika rofylt som Avenyn en fredagskväll.

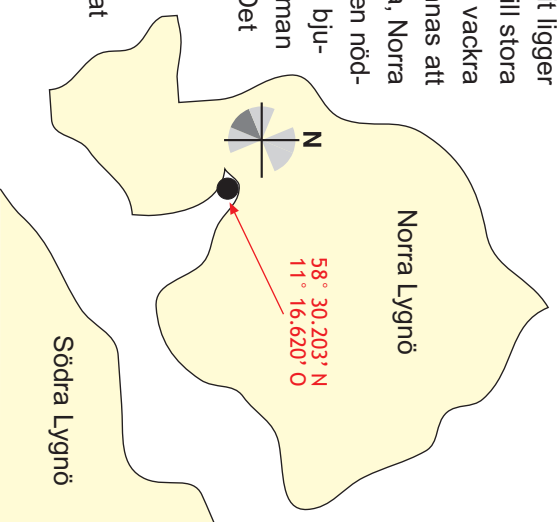
Tre Sopmajor.



7

Norra Lygnö

Ett par klimpar av rosa granit ligger liksom utslängda alldeles intill stora farleden, strax norr om Valös vackra naturreservat. Det ska erkännas att tältplatsen på en av klimparna, Norra Lygnö, är primitiv och lite av en nödplats, men den är skojig och bjuder på härlig utsikt. Och vill man vara ifred, får man det här. Det ryms nämligen bara ett tält.

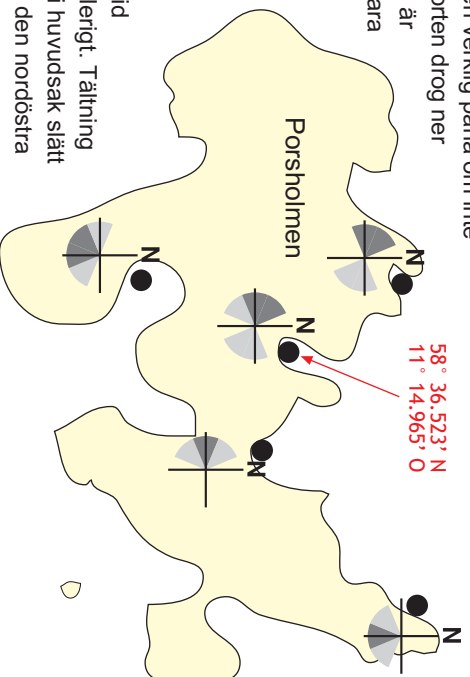


Landing bland stor sten eller på hållar. Tälta på hyfsat slätt gräs.

Porsholmen Fjällbacka

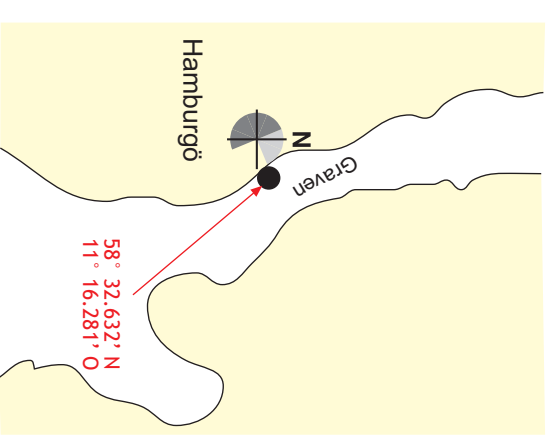
Alldeles utanför Fjällbacka ligger denna fina ö, som skulle vara en verklig pärla om inte just närheten till tätorten drog ner betyget. Men ibland är det ju praktiskt att vara nära civilisationen.

Den nordvästra viken har ett fritidshus, men det finns ju flera andra vikar. Landing på hyfsad sand, men vid lågvatten en smula lerigt. Tältning på varierande men i huvudsak slätt underlag, sämst vid den nordöstra udden.



Hamburgö Graven

I sundet mellan Hamburgö och fastlandet är mycket bebyggt, men visst finns det en del utrymme för tältare. Här är en sådan liten ficka alldeles vid vattnet, med fullständigt lä för t.ex. en västanstorm. Tar man sig besväret att gå upp på ön (det är en smula oländigt) finns en hel del fina marker samt en intressant forngrav.



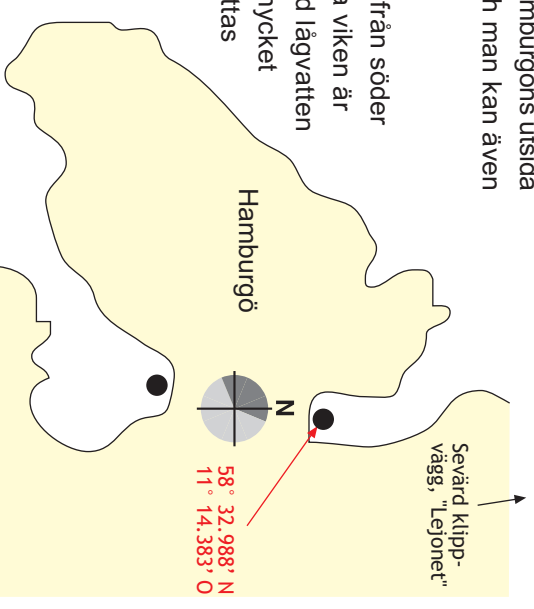
Landing på något stenig strand. Tältplatsen har också en del stenar, men annars är den OK.

Hamburgö NV

I de vackra sunden på Hamburgöns utsida är ett nöje att paddla, och man kan även stanna här för natten.

Landing kan ske såväl från söder som från norr. Den norra viken är ganska grund och blir vid lågvatten sumpig. Tältplatsen är mycket bra, i praktiken kan lå hittas för de flesta vindar.

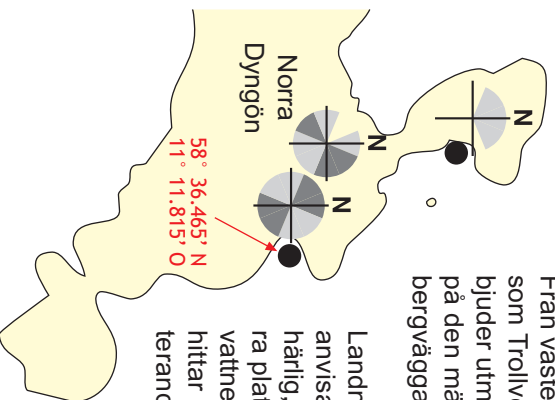
Alldeles nordost om platsen finns en ovanligt formad klippvägg - se "Lejonet"!



Norra Dyngön

Från väster är Norra Dyngön ungefär lika inbjudande som Trollvegga... Men skenet bedrar, östra sidan erbjuder utmärkta lägerplatser. Missa dock inte att titta på den mäktiga västsidan, som förutom dramatiska bergväggar har badklippor av absolut högsta klass.

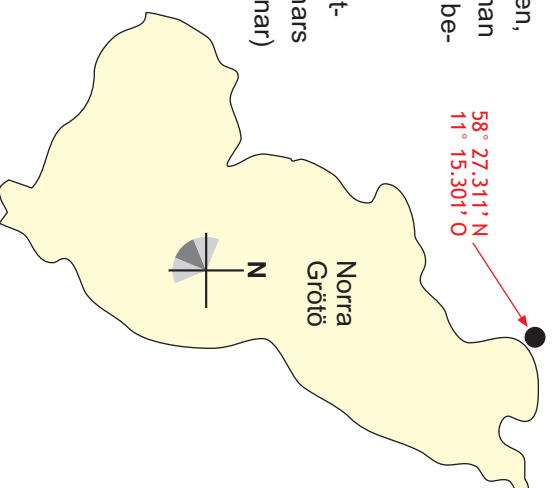
Landningen sker lätt på sandstrand på båda de anvisade platserna. Den norra tältplatsen är härlig, men erbjuder mycket ringa lä. Av de södra platserna är det lättast att tälta mjukt närmast vattnet. Men går man ett stycke mellan klipporna hittar man den inre platsen, som ger kompletterande vindlä. Lä kan faktiskt hittas för alla vindriktningar, vilket är ovanligt i denna del av skärgården.



Norra Grötö

Oemotståndligt läge norr om Soten, med ljuvliga klippållar. Inte får man mycket till skydd här, men ibland behövs det ju inte heller.

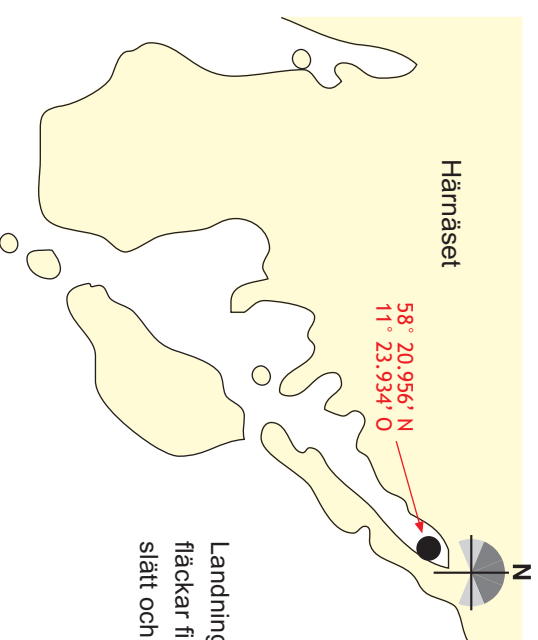
Landning på släta klippållar. Tältplatsen något sluttande, men annars OK. Klippätning (= utan markpinnar) medger fler alternativ.



Härnåset S om Bubacka

I det fina naturreservatet får man tyvärr inte tälta, men strax utanför reservatet finns dessa vikar, som också är trevliga.

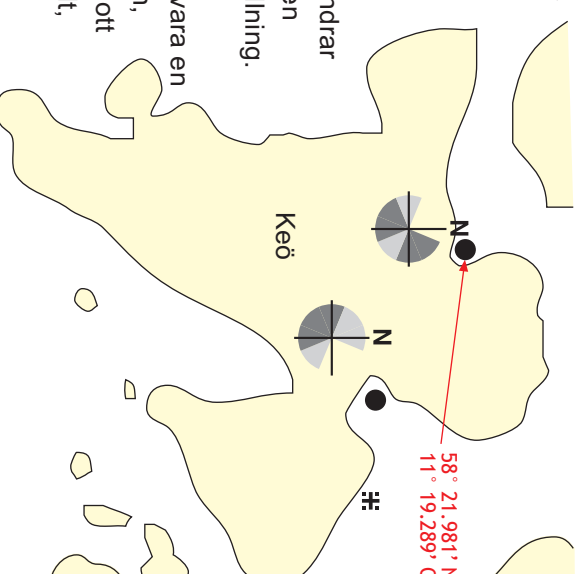
Landning på sand, vissa leriga fläckar finns. Tältning på hysat slätt och mjukt underlag.



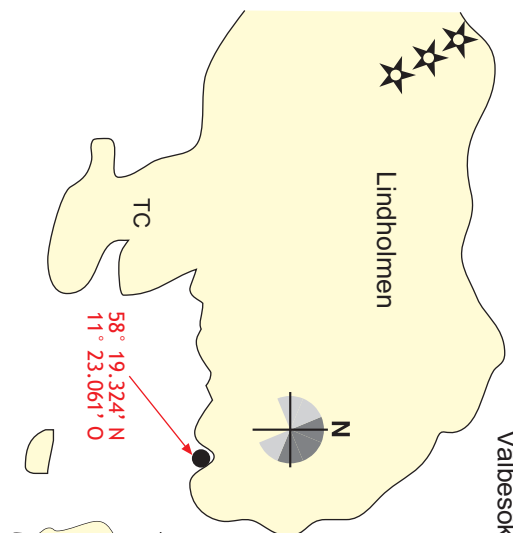
Keö

Den roliga "kanalen" norr om Bohus Malmön leder innanför bl.a. Keö. Ön är kanske en smula för välbesökt under semester-tider, men annars bra. Kreatur betar, vilket förhindrar förbuskningen, men djuren lämnar också mycket spillning.

Landningsplatserna kan vara en smula leriga vid lågvatten, men oftast går det bra. Gott om bra gräsplatser för tält, välj efter vindriktningen.



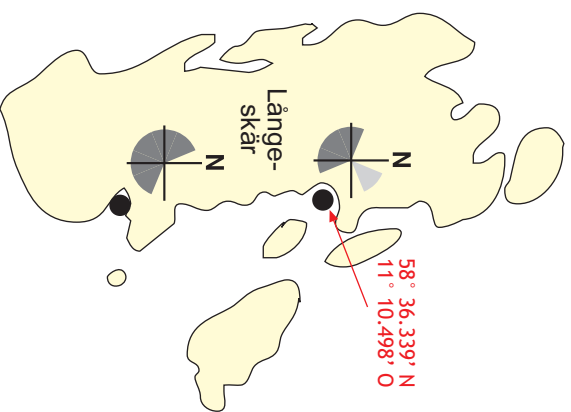
Lindholmen Brofjorden



Välbesökt ö, men de andra båtarna ligger i regel inte direkt i närheten av tältplatsen. Fint läge alldeles under Brofjorden. Missa inte att kika på fyrrarna, som utgör del av enslinjesystemet för tankartygen.

Bra strand för landning, gott om slätt gräs att tälta på. Får betar, så det kan vara lite spilling. Sopmaja finns.

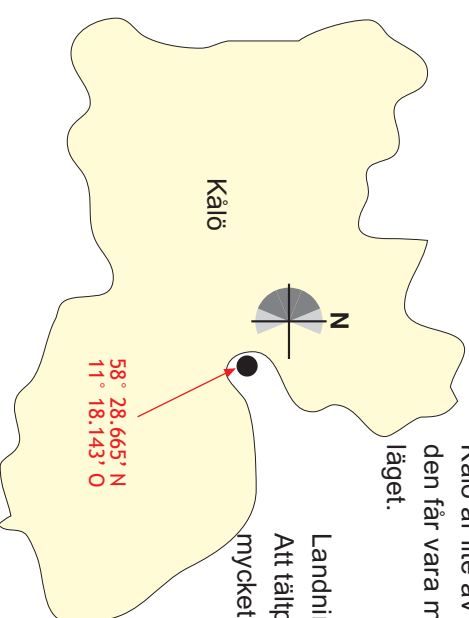
Långeskär Fjällbacka



Vacker ö ytterst i Fjällbackaskärgården. Fina stränder och rik vegetation. Spännande vikar och laguner på östra sidan.

Landa på sandstrand, tälta på nästan helt slätt gräs. Vindlä bra men inte fullständigt, blåser det kuling och däröver får man ha ett vindtältigt tält.

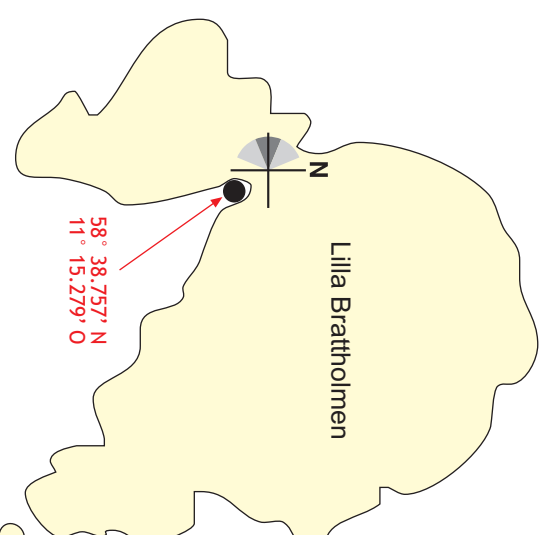
Kålö



Kålö är lite av en reservtältplats, men den får vara med ändå på grund av läget.

Landning utan större problem. Att tältplatsen slutar gör inte så mycket, däremot ska det varnas för massor av taggiga buskar. Långbyxor på!

Lilla Brattholmen



Det ska direkt erkännas, att denna ö är ganska oansenlig. Men den ligger väldigt lämpligt vid den skyddade farleden, och det är ju ibland ett tungt vägande argument.

Landningen är riktigt bra på hyfsad strand. Tältplatsen är enkel men fullt brukbar.

Lysekil till Grebbestad: Hjärtat av stenriket

Lysekil till Smögen

På **Gullmarns** norra strand ligger **Lysekil**. Där utanför är en djup och vacker sikergård, med såväl stora öar som otaliga små skär. Man kan ta sig fram i skydd av **Kornöarna** och öarna där innanför, men vid tjänligt väder även besöka den fina **Brandskärskarkepelagen** väst därom. Utanför eller innanför **Bohus Malmön** är en smaksak och en vädersak, men tar man inre vägen kan man gå genom de vackra sunden norr om **Björnholmen** och **Keö**. Så kommer man upp till samhällena under **Soten**; **Smögen** och **Kungshamn**. Här kan man åter välja mellan yttre och inre leder. På **Hällö** och utsidan **Smögen** finns landets kanske mest berömda badklippor, men hela havet ligger på och skyddet är ringa. Inre leden förbi **Kungshamn** och **Väjen** ger den lättaste passagen. Är båttrafiken besvärande, ta smyghålet genom **Haslösund**. Där sköter naturen om fartbegränsningen högst effektivt.

Smögen till Hamburgsund

Sotekanalen är nästan en självklarhet. Dels är det en fin och vacker kanal, dels är vattnen utanför **Soten** öppna och oberäkneliga, med knepiga ström- och vågförhållanden även vid måttliga vindstyrkor. De fina öarna där ute, **Soteskär** med flera, är för övrigt fågelskyddsområden med tillträdesförbud året runt.

Sotekanalen är starkt trafikerad sommartid, och man måste räkna med viss trängsel. Norr därom delar sig dock åter lederna och trafiken glesnar. Här ligger **Hunnebostrand** och vid **Botnafjorden** **Bovallstrand**, här är bland annat **Alvön** med sina berömda jättegrytor. Runt **Vikefjord** och finns flera fina öar och vikar, som är tillgängliga bara för grundgående farkoster.

Norr om **Botnafjorden** finns en oskyddad passage, leden väster om **Valön**. Under en dryg sjömil har man besvärligt oregeblunden sjögång, även vid måttliga vindstyrkor. Man får invänta lämpligt väder, eller också kan man undgå den grövsta sjön genom att bära kajak och packning cirka 600 meter i något oländig terräng, över det låga näset innanför **Valön**. Ön (som alltså är en halvö) är för övrigt ett mycket vackert naturreservat, med flata berghällar och andra formationer, som till och med i stenriket Bohuslän måste sägas vara ovanliga. Efter detta öppna avsnitt är det emellertid skyddat igen, i de vackra sunden innanför **Ulön**, **Horriö** och **Hamburgsund**.

Hamburgsund till Grebbestad

Oavsett om man tar den inre vägen genom **Hamburgsund** eller väljer någon av lederna på **Hamburgsunds** västsidan, är man sedan uppe i den särpräglade **Fjällbacka-skärgården**. Här är ett område med övervägande höga och branta öar, stora djup men också många trånga passager och skyddade laguner. Särskilt vackra är passagerna mellan **Hästvam**, **Florön**, **Fläskön** och **Dyngön**. **Fjällbacka-området** är sommartid ett av kustens populäraste, men mängden öar och vikar gör att man ändå kan slippa trängsel. Utanför den skyddande skärgården ligger **Väderöarna**, mycket intressanta och värda att besöka. De ger dock ringa skydd för sjö och vind, man måste också korsa ett rejält stycke öppet och strömfyllt vatten för att komma dit. Lugnt väder är alltså ett krav för att våga sig till dess magiska skär.

Ta med dig soporna hem

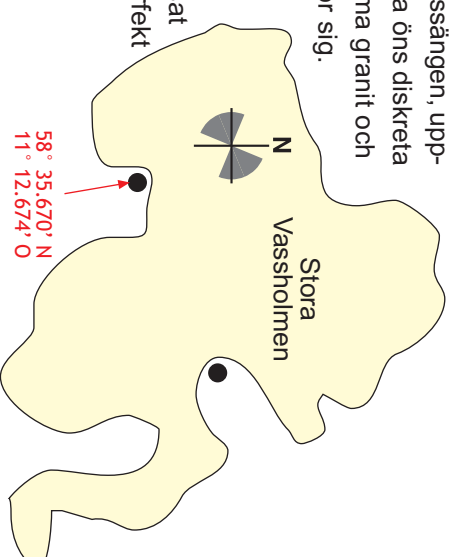
Ta med dig hem det du tog med dig ut!
Sortera soporna och lämna dem vid någon av källsorteringsanläggningarna längs kusten.

Klok idé är att packa "sopsnält": Flytta över till förpackningar, som du kan använda gång på gång.

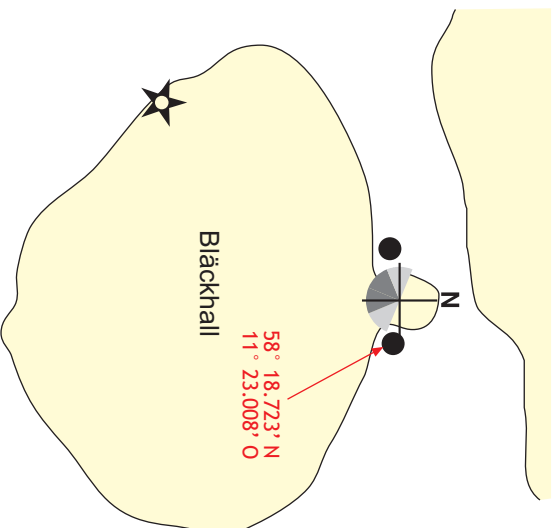
Stora Vassholmen

Stora Vassholmen ser inte mycket ut för världen, men när det är fullt av båtar i den närliggande Gluppö-bassängen, uppskattar man kanske den lilla öns diskreta charm. Ingen lyx, men prima granit och ett läge som inte skäms för sig.

Landningsplats helt OK i väster, kärvarer men inte omöjlig i öster. Tälta i hyfsat lå på mark som inte är perfekt men inte heller miserabel.



Bläckhall



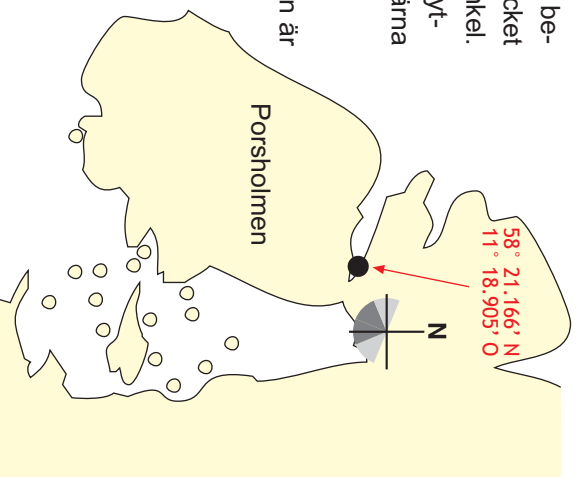
Öns dramatiska SV-vägg kan ge intryck av att det är svårfill-gängligt, men på andra sidan finns en alldeles utmärkt plats. Missa inte en promenad till öns topp, det är inte så svårt och utsikten är fantastisk.

Landningen är lätt. Tältring kan ske på mjukt och slätt underlag.

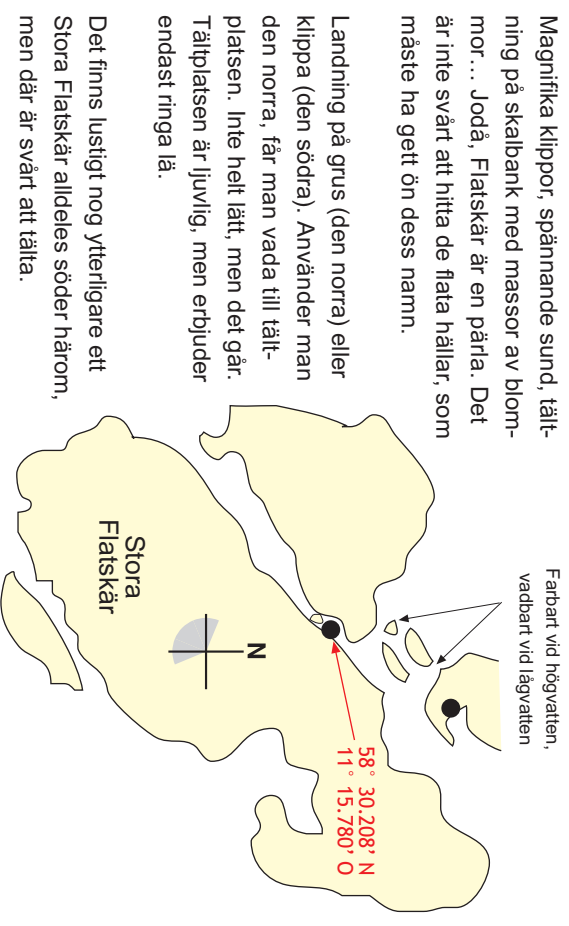
Bohus Malmön Porsholmen

Fin och avskild vik på den annars bebyggda Bohus Malmön. Ön har mycket att bjuda på ur kulturhistorisk synvinkel. Spåren av den omfattande stenbrytningen går inte att missa, men ta gärna även en tur i samhället.

Landningsplatsen är bra, tältplatsen är brukbar.



Stora Flatskär vid Uljön



Magnifika klippor, spännande sund, tältning på skalbank med massor av blommor... Jodå, Flatskär är en pärla. Det är inte svårt att hitta de flata hållar, som måste ha gett ön dess namn.

Landning på grus (den norra) eller klippa (den södra). Använder man den norra, får man vada till tältplatsen. Inte helt lätt, men det går. Tältplatsen är ljuvlig, men erbjuder endast ringa lä.

Det finns lustigt nog ytterligare ett Stora Flatskär alldeles söder härrom, men där är svårt att tälta.

Stora Kornö Brevik

Härligt läge, fina bad. Vackert klapperstensfält. Märkliga klippformationer strax norr om landningsplatsen, se t. ex. den stora stenormen.

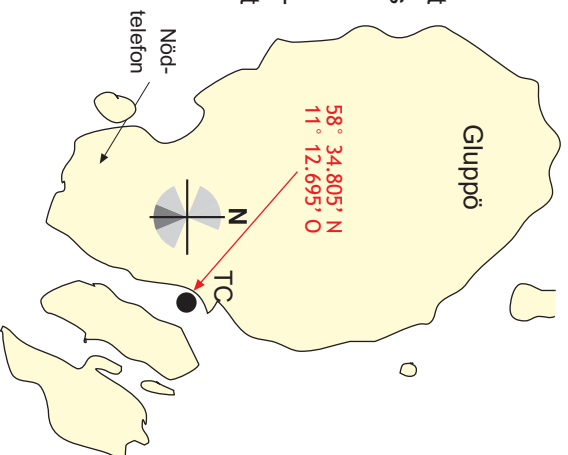
Bra tältplats som lämpar sig för ostliga och nordliga vindar. En smula långt mellan stranden och den läiggaste platsen, men vid lättare vindar kan man också tälta närmre vattnet.

OBS: Sältskyddsområde alldeles intill. Titta gärna men respektera förbudet att komma nära.

Gluppö

Gluppö är en mycket fin ö, vacker och belägen mitt i Fjällbackaskärgården. Under semesterfrier är Gluppö-lagunen en av kustens mest besökta, och knappast någon fridens hemvist. Men resten av året. . .

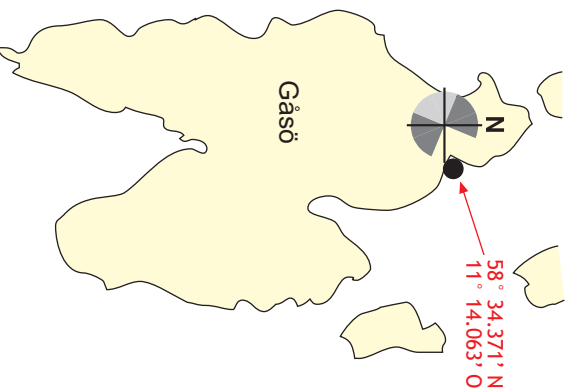
Landa på sand med lätthet. Tältplatserna är lite ojämna, men i stort sett bra.



Gåsön

Nog är det mycket sten och branta öar här i Fjällbacka-skärgården, men det finns öar som liksom denna ändå tillåter tältning.

Landingplatsen är bra och ganska lätt. Tältning kan ske på mjukt underlag med bara lite slutning.

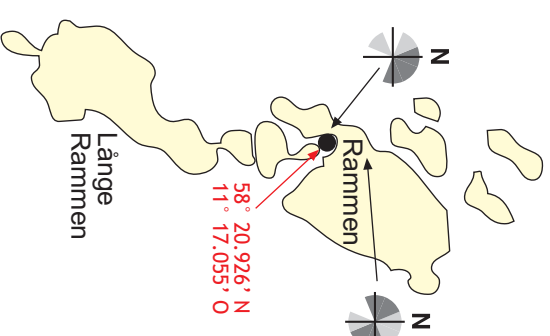


Rammen

En väl undangömd plats, som ligger på en ö med skönt läge och härlig utsikt. Vackert även på närliggande Långe Rammen, där det dock ej går att tälta.

Landa på bra grusstrand. Tälta på jämna fina gräsplättar. Bäst vid den norra platsen, men den södra är närmare landingen och ganska kul med sitt läge alldeles vid vattnet.

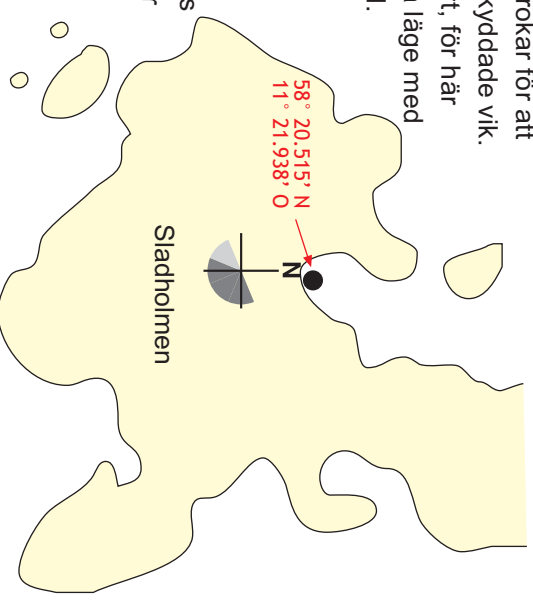
Eldstad finns, i övrigt eldningsförbud här.



Sladholmen

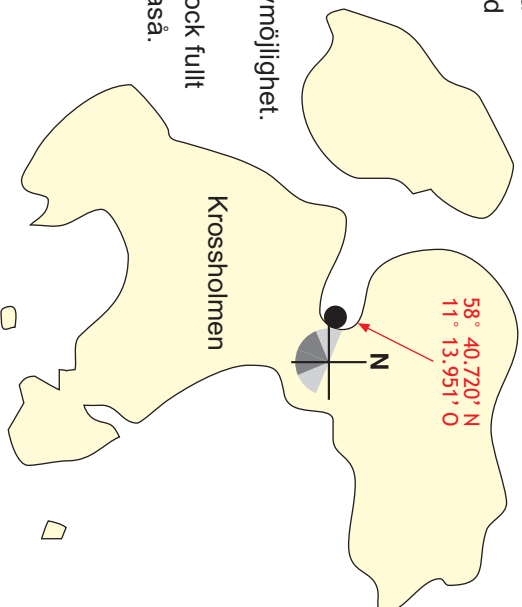
Man får paddla i kringelkrokar för att hitta in till Sladholmens skyddade vik. Men det kan det vara värt, för här bjuds en vänlig ö och bra läge med hela Brofjorden som fond.

Landingen kan vara lerig vid lågvatten, annars är den bra. Tältplatsen är hyfsat jämn.



Krossholmen

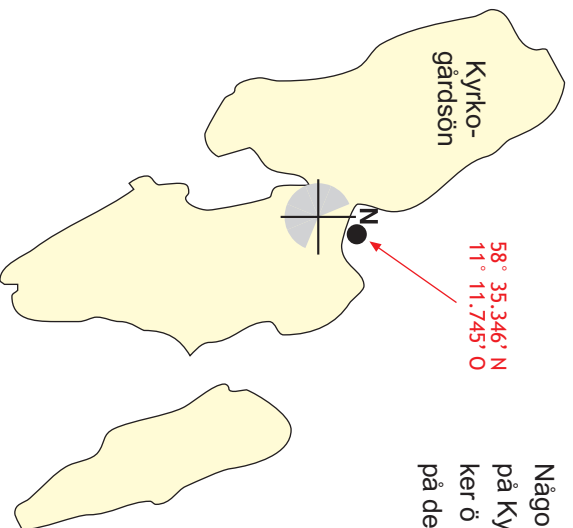
Visst är det lite väl nära bebyggelse, men ibland behöver man ju tätta även där. Krossholmen är alltså ingen sensationell naturupplevelse, utan ska mer ses som en reservmöjlighet.



Landningsplatsen är dock fullt brukbar, tältplatsen likaså.

Kyrkogårdsön

Någon kyrkogård finns årligt talat inte på Kyrkogårdsön. Men det är en vacker ö ändå. Missa inte att gå och titta på den bråddjupa viken på västsidan.

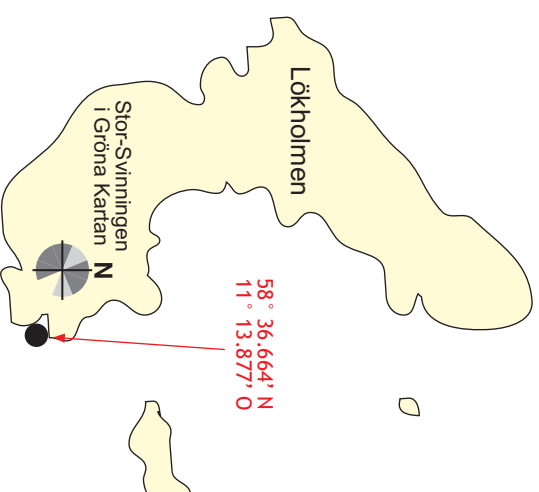


Landingen stenig men brukbar. Tältplatsen sluttar en del, men visst kan man ändå sova här.

Lökholmen Fjällbacka

Vacker och inbjudande plats i Fjällbackaskärgårdens norra, öppna del.

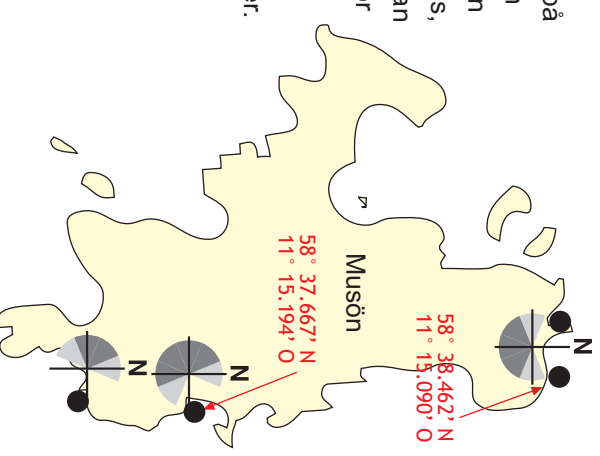
En liten skyddad sandstrand, grästältplats för flera tält 20-30 meter från stranden, plats för massvis av tält lite längre upp (100m).



Musön

Musön är en stor ö som är vackrast på östra sidan. Där passerar också den innersta farleden, i gott skydd av den skogbevuxna ön. Det finns en del hus, men det går att placera sig så att man inte stör. Mycket gott lä kan hittas för de flesta vindar.

Landing på sand- eller grusstränder. Tältning kan bekvämt ske på flera ställen, välj efter vindriktning.

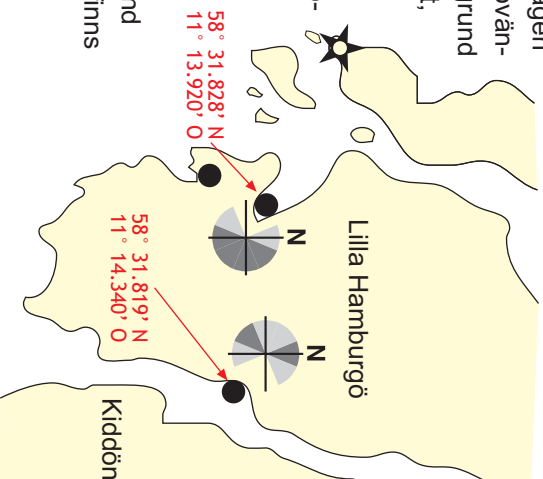


Lilla Hamburgö

Vid det mäktiga inloppet till passagen väst om Hamburgö, ligger denna ovanfattat skyddade vik. Lite skräpigt på grund av det som driver iland från havet, men annars fint.

Landningen sker utan större problem på hyfsat snäll strand. Tältplatsen sluttar lite och har en del stenar, men i övrigt är den bra.

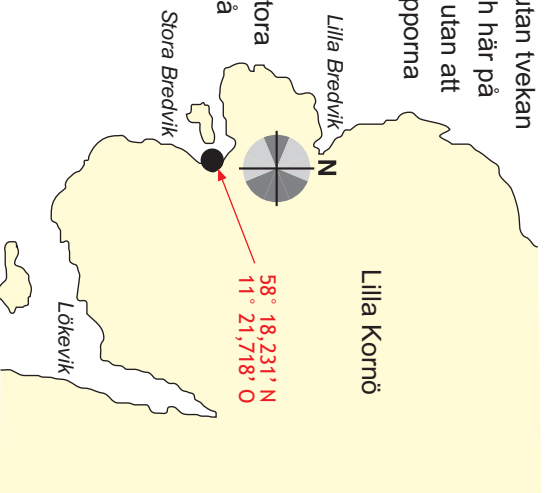
Den östra platsen har fin sandstrand men ont om gräs att tälta på. Här finns dock fina hållar för klippätting.



Lilla Kornö

Den vackra Lilla Kornö är utan tvekan en av Bohusläns pärlor, och här på västsidan kan man husera utan att störa dem som bor där. Klipporna är magnifika!

Landa på liten grusplätt i Stora Bredviks södra del. Tälta på jämnt, tørt och hyfsat slätt gräs.



Allemansrätten och dess begränsningar

Allemansrätten innebär i princip att var och en har rätt att fritt ströva i skog och mark, även när den är privatägd, så länge det inte skadar någonting eller stör vare sig människor eller djur. Men det finns begränsningar du måste respektera.

Rätt att passera

Du får gå i skogen, ängen eller på en skärgårdsö, men inte på åker eller plantering, inte heller över någons hustomt.

Du får färdas över annans vatten med båt och du får bada i vattnet.

Plocka vilda bär

Du får plocka vilda bär och svampar, men inte odlade grödor eller fridlysta växter.

Elda, men med stor försiktighet

Att elda är i princip tillåtet, men du är skyldig att tillse att ingen skada uppkommer. Det är tillåtet att ta omkullfallna döda träd och kvistar på marken till bränsle.

Du är alltid **helt ansvarig** för konsekvenserna av eldandet. **OBS helt ansvarig:** Under sommaren utfärdas för övrigt ofta generellt eldningsförbud i stora delar av landet.

När eldning är tillåten och lämplig, använd befintliga eldstäder eller gör liten eldstad på stranden nedanför högvattenlinjen. Du får inte elda på klippor men inte heller direkt på gräsmark.

Tälta

Att tälta ett dygn går bra, även på annans mark, förutsatt att marken inte är hustomt eller odlad mark. **OBS att detta gäller enskilda, ej grupper.** Grupper större än en normal familj ska inhämta markägarens tillstånd. Du måste alltid hålla dig utom synhåll för bostadshus. Du får inte heller blockera vägar/stigar som markägaren använder.

Gräs behöver återhämta sig efter att ha nedtryckts av tält. Undvik platser där det stått ett tält natten innan. Slå läger så långt från andra tältare som möjligt.

Toalettbesök

Använd offentliga toaletter (t.ex. i gästhamn) du råkar passera. Umytja de torrlass som finns på många ställen i skärgården. Om toalet saknas, gräv eller stena ner fast avföring och papper ordentligt.

Tänk på **Trampregeln**: En annan människa ska kunna gå över platsen du använt utan att riskera att trampa i dina lämningar. För att undvika lukt på tätt använda ställen, urinera direkt i havet eller nedanför högvattenlinjen.

Sopor

Ta med dig hem det du tog med dig ut! Sortera soporna och lämna dem vid någon av källsorteringsanläggningarna längs kusten.

Naturskydd

Respektera regler i naturreservat och andra skyddade områden. OBS att det finns fågel- och sälskyddsområden med tillträdesförbud delar av året (vissa t.o.m. hela året), och att detta förbud avser även det närmaste vattenområdet.

Fåglar och sälar

Ge akt på djurens beteende: Uppträder de aggressivt, är du för nära.

Håll undan för fågelkullar på vattnet, gör en tydlig lov så de ser din avsikt. Visa fåglar, t.ex. svanar, blir mycket stressade om du inte ger dem fri startsträcka, dvs uppvinns.

Råkar du skrämma upp en ruvande fågel, lämna **genast** platsen.

Håll väl undan för sälar på land och paddla ej rakt mot dem. Undvik också hastiga rörelser och starka ljud. Knubbsälarna får ungar under sommaren, visa då extra hänsyn.